

s čemur bi se popolnila označena akcija, katere namen bi bil povzdigniti govedorejo v naši deželi do tiste stopinje, ki jo zahtevajo naravni pogoji v naši deželi in delavna prav prebivalstva. (Pride še.)

DOPISI.

Iz Tomaja. — Dopis v št. 70. lista „Gorica“ pod istim naslovom, ki brani — ali bolje blati — učitelja Kenda, je resnično plod najnesramnejše surovosti. Čudim se listu, ki je namenjen ljudstvu v izobrazbo, da sprejme tako podlost. Tega je menda zmožna le „Gorica“, kedar brani čast in slavo svojih pripadnikov. Le nerad, ker mi je čas predrag, da bi se pečal z našim veleznačajnim učiteljem Kenda, sem se odločil pojasniti resnico cele stvari. Že par tednov sem se piše zdaj v „Soči“ zdaj v „Gorici“ iz Tomaja in hvallisa ter graja učitelja Kenda. Današnji dopisnik se je zagnal s svojo pristno in le v predale „Gorice“ spadajočo surovostjo v dopisnike „Soče“ in prišteva ubogi tudi mene vmes. Slavno uredništvo „Soče“ mi blagovoli potrditi, da ni bilo iz Tomaja niti enega moga dopisa. (Potrjujemo. Uredn. „Soče“). Surovem dopisniku bodem odgovarjal, če ima toli značajnosti in se podpiše s polnim imenom. Advokatov ima Kenda res dosti v Tomaju, včasih je morda črno oblečeni rdečelični maliček, drugič zopet morda dolgi in dolgoletni sovražnik neizprosni učiteljev. Toda hrbet urednika jih skriva in hoče li kdo odgovora, naj javno pove, kdo da je in odgovorim n. naj si mi bo tudi lastni brat. Za danes le Kenda! Ime nesrečnega spomina. Prišel je pred letom v Tomaj krotak in ponižen, da mu je ponižnosti celo glava sklonila naprej in hrbet se dvignil. Toda leto je minulo. Glavo je dvignil naš veliki mož in čakamo le, da še hrbet vzravna, potem gorje vam Tomajci, ki niste klerikalci od nog do glave. In vendar si prišel, Ferd. Kenda, v Tomaj in si dajal upanja mnogo, kazal si se napredno mislečega (morda samo meni in nekaterim enako mislečim, ne vem) in podjetnega za delo. Pozdravil sem Te veselo. Prišle so nenadoma, kot Tvoji spreobrnitev, volitve. Kenda učitelj je agitiral za dr. Laharnarja, česar mu ne zamerim. Toda delovanje njegovo po volitvah, to naj očrtam v kratkih črtah. To delovanje ni delo moža, ki bi se morda še sam prišteval inteligenci in ni vredno niti Tebe, ko vem, da Ti je značajnost deveta briga. Zopet in zopet naše bralno društvo. Tukaj je naše središče. Srečno smo imeli občni zbor lanskega leta in ste zvolili učitelja Kenda za predsednika. Stari predsednik je odklonil sam svoje mesto. Zvoljen sem bil, dasi nenavzoč, preglednikom. Prišlo je življenje v društvo, nov pevski zbor pod vodstvom ml. Šonca je oživel, pravila so se premenjala, žal samo za predsednika Kenda, ker jih skrbno hrani v svojem privatnem stanovanju, a v društveni sobi vise le stara, neveljavna pravila. Tako tudi imenik udov je le pri Kenci. Zima je minula. Bližal se je Petrov praznik. Naša kasa je bila prazna. Čast našim mladim fantom, da so pričeli siliti, da napravi društvo na Petra in Pavla dan ples v svojo korist. Volitve so bile svršene. Prišel se je kazati naš Kenda. Prva osveta na napredne volilce: marš iz odbora — tu gospodaril bom jaz! In Kenda je dosegel. Mladih fantov je bilo večina in tej večini se je moralo društvo vkloniti. To si dobro vedel zakuhati, Kenda, in zvedel sem za to prepozno, bilo je le še to možno, da sem Ti pomagal do zmage, da rešimo obstanek društva. Ti, ki si bil na rednem občnem zboru proti izvolitvi mladih v odbor, ker si imel iz Kazelj skušnjo za seboj, si bil na izv. obč. zboru v maju z njimi zadovoljen in vesel. Predlagal sem sam novi odbor, dasi nerad, saj sem sam odklonil vsak mandat, le zato, da ne izstopijo mladi in ne gre društvo zopet spat. Na tem izvanr. občnem zboru smo enoglasno sklenili, in tako se je tudi v javnost pisalo — da bo ves čisti dobiček namenjen ustanovitvi javne ljudske knjižnice v Tomaju. Ker sem to idejo bil že jeseni na red. občn. zboru sprožil, a je lepo mirno spala, sem predlagal sedaj, naj se izvoli knjižnični odsek. Zvolil se je, obstoječ iz g. kaplana in g. Rožeta in mene, ne da bi se drugega določilo, kakor da ima odsek pravico določevati knjige za knjižnico in sploh skrbeti, da se ustanovi že enkrat. In plesali smo ter zaplesali dosti, saj je bilo za dober namen. Minilo je pa potem že par mesecev, ne da bi bil dobil od odbora, recte Kende, obvestila c izidu in dobičku plesa. Postopil sem se in drznil njih visoko glavo Kende pismeno

poprašati. Pisal sem dne 13. julija 1907. v imenu odseka in le pomotoma, kar ni bilo kaplana doma, ko sem poslal sopolpisat, je dobil Kenda moje pismo v roke. Pismo je bilo nezalepljeno in bi lahko sklepal, da ni še njemu namenjeno. Glasi se: Slavni odbor! Podpisani odsek za ustanovitev društvene knjižnice si usoja prositi pojasnila in obvestitve o izidu in materijelnem uspehu prireditve plesa 28. in 29. m. m. Obnem naj se odseku naznani, kje je čisti dobiček, da ve kam se obračati z računi za knjige. Spoštovaje F. Č. (Prostor za podpise drugih dveh gg. soudov odseka.) Prašal sem to zato, ker se je govorilo nekaj o dvesto kronah dobička in o naloženju 100 kron v hranilnici za baje neki izlet in vince sladko. Dopisnik v neki prejšnji št. „Gorice“ je kot zagovornik Kende, (morda je ta zagovornik oni „primojdušnik“ od torkovega večera, ki je kakor so trdili zlobni jeziki zgubil v sladki ginjenosti nekaj karakterističnega zase in ki ni vedel drugega povedati, kakor „permejdus“, da je Kenda fejest fant, nekje ob cesti po noči) potrdil govorico o denarju. Odgovor ni izostal. Glasi se: Tomaj 14. mal. srpana 1907. Gospodu T. Č., Tomaj. Ker se mi Vaša zahteva zdi skrajno predrzna in po društvenih pravilih in sklepih popolnoma neutemeljena, vam vračam list s sledečim pojasnilom: Na izvanrednem obč. zboru je bil izvoljen knjižnični odsek, ki ima: 1. Dolžnost, pregledovati knjige, ki imajo priti v društveno knjižnico; 2. pravico, odboru predlagati in nasvetovati, kakšne knjige naj si društvo nabavi. Drugih pravic in dolžnosti nima. Vi pa zahtevate denar itd. in to v imenu književnega odseka, podpisani ste pa sam (da, ker je prišlo pismo prezgodaj v nepravni roki, op. moja) znamenje, da druga dva uda poznata in se spominjata naložene naloge, to je pravic in dolžnosti, katere jim je podelil izv. obč. zbor. Vi ste pa menda kakor se vidi to že pozabili in si sedaj prilastujete vse mogoče in nemogoče pravice z vsakovrstnimi zahtevami. § 12 dr. pravil se glasi: Društvo vodi in upravlja odbor in § 16: Blagajnik ima s porazumom predsednikovim izdajati denar. Da pa bi društvo vodil in upravljal in trosil ali ukazal trositi denar ud za književnega odseka po svoji volji, (kaj pa sklep obč. zbor?) tega ni v pravilih in se tudi zgodilo ne bode. Kar se tiče knjižnice, počakajte še nekaj časa, da se dobi omara in v kratkem Vas odbor že povabi na delo, ko pridejo že naročene knjige in se zberejo skupaj knjige od nekaterih oseb meni objubiljene, da jih pregledate.

Bralno pevsko društvo Tomaj, Kenda, preds., m. p.

Res logičen je mož debelohrbti! Bom li naročene, za knjižnico kupljene knjige pregledoval, če imajo vse strani, ali če so razrezane? Odgovori, Ferd. Kenda! Torej tako. In vendar sem čakal. Omara stoji prazna že v čitalnici, Kenda se je povrnil že z letovišča, a vabila na delo in naročenih knjig le ni. Zavlačevanje od strani učitelja me je ujezilo. Pozval sem ga zopet v spomenici prejšnji teden, naj se ali loti dela ali pa, ker ovira delo, odstopi. Odgovor sem zopet dobil. Glasi se: Vsled enoglasnega sklepa odb. seje naznanjam vam, da ste izključeni iz društva. Kenda m. p. Tako! tudi dobro. Siliti sem k delu, ali da se ohrani lenobo, ste me izključili. Čuden pomen ima tu beseda „enoglasen!“ Odbornikov štiri sem prašal in vsak mi je rekel, da nisem niti izključen. Kdo laže?! Ali je enoglasen le glas enega t. j. Kende. Toliko za sedaj. In vnovič pozivljam javno Tebe, Ferd. Kenda, da ali delaj v smislu sklepa občnega zboru, ali pa odloži mesto, na katerem le oviraš delo. Lahko se ljudstvo slepi, da ni potreba denarja za knjižnico, da dobimo knjige vse zastonj itd. Meni je pa ravno isti Ferd. Kenda prepovedal prositi kot udu knjiž. odseka za podporo za ustanovitev knjižnice. Ali mar misli Ferd. Kenda, da bo knjižnica že ako bo tam samo par knjig družbe Mohorjeve, odgovarjala namenu. Morda diši kaplanu in učitelju, da ni njih mišljenje v odseku v večini zastopano. Zato morda moja izključitev. Toliko za danes, hočeš li še več, le naprej. Povem lahko po slovensko, da se ne bojim ne objubljenih biografij ne fotografij dopisnika v zadnji „Gorici“, ki Te zagovarja. Slednji čas je že, da neham za danes samo. Odgovarjal bodem le na podpisane dopise. Kenda, da me poznaš!

Filip Černe, pravnik.

Domače in razne novice.

Oseba vesti. — Dvorni tajnik pri najvišji sodnji dr. Anton Povšič je imenovan deželnosodnim svetnikom pri trgovski in pomorski sodnji v Trstu.

Dr. Alfonz Serjun je imenovan c. kr. sanitetnim asistentom.

Smrtna kosa. — Včeraj je umrla v Ljubljani pri svojih g.čna Antonija Reiser, c. kr. poštna oficijantinja, ki je službovala na zadnje v Pulju. Tam se je je lotila bolezen, neizprosna sušica, kateri je po večmesečnem trpljenju končno podlegla. Pokojnica je službovala pred nekaj leti v „Goriški tiskarni“ ter bila dobra pevka v našem „pevskem in glasbenem društvu“. Potem se je vrnila v poštno službo, službovala na raznih krajih, končno bila imenovana za Pulj. Bila je dobra in vestna uradnica ter živahna družabnica. Kot zavedna Slovenka je nabrala v Pulju večji znesek za Gregorčičev spomenik. — V svojem kratkem življenju je pretrpela mnogo udarcev usode — sedaj pa je našla v smrti mir, katerega je zaman iskala na svetu....

Proslava 25. letnice „Delavskega podpornega društva“ v Trstu odložena. — Redarstveno ravnateljstvo v Trstu je zabranilo obhod z razvitimi zastavami in s sokolsko godbo iz društvenih prostorov do sv. Ivana. Proslava, določena za 1. dan septembra, je odložena na nedoločen čas. — Redarstvo je zabranilo obhod baje v prvi vrsti radi grožnje v „Lavoratoru“, torej v glasilu socialne demokracije. Tej se je zahvaliti omejitve svobode za Slovence od strani redarstvene oblasti. — Pri nedeljski slavnosti je bilo le par barab, neznamno število, ki so delali zgago. Za prihodnjo nedeljo pa so hoteli aranžirati najbrže cel napad na Slovence. — Zob za zob! Ker je Slovcem prepovedan obhod, tudi Lahom v bodoče ne sme biti več dovoljena nobena taka slavnost. Slovenci to kaj lahko preprečijo.

Telovadno društvo „Prvaški Sokol“ je izvolilo na letnem občnem zboru sledeči odbor: br. dr. Josip Fagan, starosta; br. Josip Mozetič, podstarosta; br. Jakob Zorn, tajnik; br. Vinko Tušar, blagajnik; br. Jakob Gregorič, Anton Kozum ml. in Henrik Furlani, odborniki.

Dr. Gregorčič služi — mitro. — Popolnoma so ga potisnili v ozadje. Nikjer ga ni več! Pri „krščanski zvezi“ so dovolili ponižno mesto edino še Gregorčičevi Nežici, — on pa je pozabljen.

Ali tudi ta pozabljenost ima za svoj dobro st. Le tako, da se umakne iz sprednjih bojnih vrst, bo mogoče, da postane še kdaj — skof, kar je njegova najpohlevnejša želja, odkar se je naveličal nevhvaležne politike. — Da je bil sklenjen oni nesrečni deželni volilni red, to mu že štejejo v odlično zaslug. — Tudi novi politični triumvirat Pavletič-Brecelj-Dermastia mu srčno želi mitre, ker s to se ga iznebijo za vselej. Le kadili mu še bodo zaradi lepšega!

Za promet s tujci. — V Gorici smo ustanovili „Deželno zvezo“, ki že deluje. — Šele na to so se zbudili laški mogotci ter tudi hočejo ustanoviti „commissione provinciale“ per favore il movimento dei forestieri.

Inicijativo je dala Trgovsko-obrtna zbornica. Kaj vraga ima ta opraviti s tujci? Ali je prav ta zbornica poklicana, da se postavlja v strankarske boje?

V terek so sklicali ustanovni zbor. — Došel je tudi dvorni svetnik Attems za politično oblast in dvorni svetnik Rešetar za pomorsko vlado. Kako vraga sta došla ta dva poleg? Ko se je ustanovila že obstoječa „deželna zveza“, ju ni bilo!

Laški gospodje hočejo uganjati laško politiko in evo, takoj zraven uradne suknje!!

Kaj pa bo delala laška „zveza“? Povemo naprej, da na slovensko zemljo naj ne vtikajo svojih nosov, ker sicer jim bodo ti takoj daljši; v Furlaniji pa nimajo delokroga. Gradež ima itak svojo zdraviliško komisijo!

Bodimo kratki: Iz Trgovske zbornice ustanavljajo društvo edino iz sovražstva proti Slovcem, ker so ti že odnesli prvenstvo z „deželno zvezo“. — Sicer je pa laž, da hočejo Slovenci biti sami v deželni zvezi. O tem bomo še govorili!

Sokolska slavnost v Opatiji. — In zopet se hočemo enkrat združiti! V pravi bratski ljubavi si bodeta podala „Slovenac i Hrvat“ roke ter pohitela mnogoštevilno na obale Jadranskega morja, v prekrasno Liburnijo, kjer se bode 1. kimovca slavilo razvitje zastave „Hrvatskega Sokola v Voloskom-Opatiji“. Pri tej priliki bode

tudi javna telovadba, ljudska veselica in končala bode ta slavnost z od mladine takoburno pozdravljenim — plesom. Za vse to se dalajo velikanske priprave, da se ne bode nobeden cenj. gostov, nevoljen domov vračal. — Kakor se čuje, se je dosedaj že toliko slovenskih in hrvatskih sokolskih društev prijavilo, da se bo zdelo, kakor da je to mali zlet. — Goste se bode sprejemalo na kolodvoru v Matuljah in v pristanu v Voloskem. — V slučaju slabega vremena se bode slavnost vršila v „Narodnem domu“ (Sokoloni) na Voloskem. — Torej 1. septembra vsi v Opatijo-Volosko!

„Gorica“, „Primorski list“ in volitve v cestni odbor za gorško okolico. — Iz Gorice: Po poročilu, ki sta ga „Gorica“ in „Prim. list“ objavila o izidu volitev v cestni odbor za gorško okolico, bi vsakdo sodil, da je na vsej črti zmagala klerikalna lista. Temu pa v resnici ni tako. Med izvoljenimi so tudi taki, ki so odločni nasprotniki klerikalne stranke, kar so najbolje pokazali pri zadnjih državnozbornih volitvah, ko niso samo za nasprotno kandidato glasovali, ampak tudi agitirali. To mora biti „Gorici“ gotovo znano. Kako naj si torej pošten človek tolmači pisavo „Gorice“ v tem obziru? Ali si pa misli morda „Gorica“ na ta način pridobiti naklonjenost dotičnikov? Preotroče, presmešno!

„Gorica“ in „Prim. list“ tudi smešna Gabrščekovo prizadevanje, uplivati na izid volitev. Jaz pa imenujem to prizadevanje hvalevredno, in služi le v čast g. Gabrščka, ker se trudi v korist davkoplačevalcev, kajti ako je sploh v kateri korporaciji (poleg del. zbora) potreben radikalen preobrat, je gotovo potreben pri tem cestnem odboru. Na čelu cest. odbora je mož, ki ne kaže nikake odločnosti in sploh nima sposobnosti za tako mesto. Nekaterim je malo mar, ali se plačuje par odstotkov več ali manj. Nujno potreba bi torej bilo, da bi cestni odbor dobil drugega načelnika.

Pred nedavnim se je popravljala neka skladovna cesta. Delo se menda ni oddalo na javni dražbi, kar bi bilo edino prav. Vodil ga je mož, ki ne razume dosti o takih rečeh. Delavci so se slabo plačevali, zato jih je bilo le malo, zato pa se je delo vleкло več mesecev, ko bi se bilo lahko dokončalo v enem mesecu. Voditelj dela je bil ta čas gotovo dobro plačan, ubogi delavci pa, ki so težko delali, so komaj za polento dobili. Razen tega je voditelj pošiljal delavce iz dela po svojih privatnih opravilih; tako govore „hudočni“ jeziki, koliko je na tem resnice, bo vedel že oni, ki je izročil delo. — Ni vse zlato, kar se sveti.

Delo brez glave. — Najpoprej so Gosposko ulico vso razrili, da je ustavljen promet, potem šele so začeli postavljati ob straneh nove plinove cevi. — Ako bi bili najprej postavili cevi, bi promet še dolgo časa ne bil ustavljen. — In tako je najprometnejša ulica v Gorici že več tednov zaprta, — in bo še. Zakaj? Zato ker na magistratu ni menda nikogar, ki ima glavo na vratu!

Že zopet ni vodo! — V terek zvečer ob 6. so zopet zaprli vodovod. Meščanstvo se opravičeno jezi, ker trpi vedno pomanjkanje vode, ko bi je bilo lahko v izobilju. Vodovod bo zaprt sedaj zvečer kdo ve koliko časa. Na grad vozijo vodo. Tisti, ki jo deli, postopa nesramno s tamkajšnjimi Slovcem. Lahinjam da vode, še več kot pritiče, Slovcem pa ne. To je vendar škandal! Pozivljamo g. župana, da napravi red.

„Kmečka zveza“ za gorško okolico vabi zastopnike posameznih občin iz ajdovskega in gorškega okraja na sestanek radi nabave sena. Tako vabilo bi ne bilo nič napačnega, če bi izšlo od druge strani in ne od „Kmečke zveze“. Vabilo je natisnjeno v farovski listu „Gorica“, katera je najbolj lažnjivi list po celem Slovenskem. Psuje in blati, kaže in obrekuje ta farovski list, kakor najbolj izprijet baraba. Kdo more takemu listu še kaj verjeti? In kdo more kaj verjeti onim, ki se poslužujejo najbolj lažnjivega lista pri svojih objubah, kakor „Kmečka zveza“? Noben pameten človek jim ne verjame nič, zato pa tudi razsodnih mož ne bo na tak sestanek, ker dobro vedo, da vsi tisti, ki so šli kedaj klerikalcem na gospodarske limanice, so bili presneto opeharjeni. Klerikalcem je nabava sena deveta briga, samo slepomišiti hočejo na gospodarskem polju, da bi se videlo, kako so goreči za kmeta. Samo za videlo jim je, v resnici pa delajo le škodo kmetu na gospodarskem polju. Kdor noče biti oškodovan — ta naj beži le daleč proč od „zvezarjev“.

Skrajna lumparija. — To, kar uganja „Gorica“ z državnim poslancem, g. Alojzijem Štrekljem, sega že v skrajne lumparije. Ta farovski cunja se drzne sedaj trditi, da g. poslanec v zvezi s kmetijskim učiteljem Antonom Štrekljem v Gorici dela na to, da se prošnje izrečno vinogradnikov iz okolice in Vipavskega ne rešujejo pravočasno... Kaj dela Anton Štreklj, ne vemo, kat' se pa tiče poslanca Štreklja, pribijamo, da je taka trditev višek lumparije! Vzgladni kmetijski poslanec Alojzij Štreklj da ovira rešitev prošenj vinogradnikov! On, ki se tako gorko zavzema povsodi in vselej za naše vinogradnike! Kako se bori leto za letom v prid vinogradnikom v deželnem zboru! On naj bi delal proti koristim vinogradnikov. Mislimo, da ga ni kmeta ne na Krasu ne v Vipavski dolini, ki bi verjel taki nesramni farovski lumpariji! — In tako podlost piše „Gorica“ v številki, v kateri vabi „Kmečka zveza za gorisko okolico“ kmete pod svoje okrilje. Kdo naj se zateče k takim izpriječcem, k takim lopovom, k takim nesramnim lažnikom? Kmet, beži pred lažnikom! Ta je tvoj največji sovražnik.

Štrancar, župnik v Rihembergu, se je v nedelji „Gorici“ grezno raztogotil in na koncu svojega dopisa stavi vprašanje na sl. c. kr. glavarstvo, oz. c. kr. o. š. svet, so-li zato poslali v rihembersko občino učiteljstvo, da najjaka po listih ljudstvo proti župniku, da javno graja strogo dolžnostne stanovske ukrepe župnikove, ter da tako spravlja ljudstvo s šolskimi otroki vred v nezaupanje in spor do župnika. S tem pozivom končuje Štrancar v tej zadevi svoje izjave z upom, da si trezni čitatelji vstvarijo sami svojo sodbo glede rihemberskih razmer. — Imenitno se je odrezal, naš ljubi Štrancar! Odkod pa ve, da rihembersko učiteljstvo hujska po listih? Iz rihemberske občine je res precej dopisov o vseh potrebnih rečeh, ali v rihemberski občini je tudi polno mož, ki znajo zapisati krepko besedo. Fajmoštri pa imajo navado, iskati dosežke med učiteljstvom, katero jim ni po naravi pokorno. Fajmošter Štrancar nima nobenega povoda znašati se nad tamkajšnjim učiteljstvom. Sumi pa učiteljstvo radi tega, ker on udriha po učiteljstvu v farovških listih. Ali, ako so njemu dovoljena vprašanja na posvetne oblasti, zakaj bi mi ne stavili enakih vprašanj na cerkvene oblasti? Zato pa vprašamo slavni kuzonadškofijski ordinarij, pošilja li ta v občine duhovnike le za to, da hujskajo po listih svoje somišljenike proti nar. naprednim možem, proti šoli (glej šolaj v Bovcu), proti učiteljem (beri dopise s Cerkljanskega), da ne delujejo za svoj sveti namen, ampak za razdirajočo politiko, in da jih utrjuje s svojo dolgoletno prakso v tem, da dobe najhujši razgrajči in politiki najmanjše službe (Vuga, Abram), mesto da bi se take poslalo na težavna mesta, kjer bi jim telesni napori in priprosta, nepreobitna hrana kmalu iztrebili politiko iz glave in iz želodca. S tem pozivom končamo tudi mi svojo izjavo za trezni čitatelji si gotovo vstvarijo sami svojo sodbo glede marsikatero premestitve duhovnikov v tem času, tik pred deželnozbornimi volitvami.

V Würzburgu se vrši shod nemških klerikalcev. — Na tem shodu se slenili resolucije, da se praznuje petdesetletnico duhovniškega jubileja papeževnega z izvanrednim „Petrovim pismom“, z romanjem itd. Koliko darujejo Nemci za papeža, nas prav nič ne briga, toda ker se je udeležil tega shoda tudi ljubljanski škof, kako se že imenuje? aha! Bonaventura Jęglic, se da sklepati, da bodo tudi slovenski kmetije dajali za papeža denar. Naj le dajajo, saj slovensko ljudstvo je po večini tako bogato, da lahko vzdržuje papeža in njegovo gardo, s svojo nerazsodnostjo in nevednostjo po cele mesece. Kaj ni res?

V Prvačnem so na letovišču neke gospodice, ki nosijo bel klobuček, z rdečo in zeleno petpeto cvetlico na istem; prosí se odstranitev — drugače z... ai na dan!

Tittonja se čakali. — „Piccolo“ je bil zarbarbal svoje bralce, da se popelje Tittoni z avtomobilom iz Beljaka čez Predel skozi Gorico in Krmin v Videm. Sodilo se je, da okoli 3. ali v 6. uri bo v Gorici. Precej radovedneje je bilo na Goriškem in na Solkanski strani, da bi klicali evviva Tittoni. Toda Tittonja ni bilo, ker se je peljal čez Pontebo in Videm.

Po krivem so napadli klerikalci v „Gorici“ g. M. Poveraja, trgovca v Gorici, kakor da bi bil on tisti krojač, ki se je oglasil proti „Krojaški zadrugi“. Klerikalci niso izbirčni in se mar jim ni, če komu naredijo krivico. Zbe-

rejo si jedno osebo pa lop po njej! — G. Poveraj ni pisal onega članka v „Soči“ ter ne stoji z njim v nobeni zvezi.

Laški visokošolci se zberejo danes proti večeru v Gorici v hotelu „Angelo d'oro“. Na dnevnem redu zborovanja je tudi slovensko učiteljske v Gorici. Če je kaj pameti v teh mladih ljudeh, morajo skleniti le to, da se pravda pride v Gorico tudi slovensko moško učiteljske iz Koprca. Mesto s tem le pridobi, „l'italianità“ je pa vendar tako močna, da je ne poderé na tla že kakih 100 slovenskih dijakov!!

Veselica na Travniku. — Narodno-napredno „Bralno društvo“ v Otaležu priredi v nedeljo dne 1. septembra svojo prvo veselico. Zbralo si je zato posebno pripraven prostor na Travniku ob državni cesti, skoro v sredini poti med Cerknom in Idrijo. Pričakuje se večje vdeležbe tudi iz Idrije in tudi cerkljanski naprednjaki se je vdeležijo v večjem številu. Življenje in zabava bo brezdvomno večja kakor pri veselich, ki jih prirejajo naši klerikalci po okolici, od katerih ljudje trumoma utekajo, vzlic temu da nastopa pri njih državni poslanec dr. J. Krek v irhastih hlačah. Začetek veselice je ob 3. uri popold.

V Gosposki ulici v Gorici izkopujejo na obeh straneh ob trotoarju tako, da je cela ulica razrita. Radi tega je nevarnost, da kdo pade v jarek. V soboto je padel trgovec Bolaffio, ko se je preganjal s slovenskimi kmeti, katerim je usiljeval blago na svoj židovski način, v soboto ponoči pa je telebnil v luknjo reki zidar, ki je bil najbrže nekoliko vinjen. Mimo ni bilo precej časa nobenega človeka, potem ga je redarska patrolja potegnila na trotoar ter odpeljala k usmiljenim bratom, ker se je mož precej pobil po čelu. — Malo pospešili bi že lahko delo v tako prometni ulici, kakor je Gosposka; drugače se lahko zgodi še kaka večja nesreča.

„Dijaki dom v Ljubljani“. — Sedaj, ko se bliža začetek novega šolskega leta, se nam zdi umestno, da opozorimo slavno občinstvo na gori imenovano podjetje. Živa potreba po dobrih stanovanjih in po strogem nadzorstvu za naše dijake je vodila ustanovitelje, da se je oživotvorila ta ideja. V zavod se sprejemajo dijaki različnih kategorij, na razpolaganje so lepe, prostorne in zračne sobe. Vse dejanje in nehanje v zavodu je uravnano po pedagoških principih. Določen je natančno hišni in dnevni red, sonadzorstvo in pomaganje pri učenju je poverjeno samo osebam, ki so se sprejele po vsestranskem višjem priporočilu. Za hrano, stanovanje in pomaganje pri učenju je določen mesečni prispevek od K 60, posebne ure za izvenšolske predmete se plačujejo po dogovoru. Za letošnje šolsko leto je število gojencev omejeno in je na razpolaganje samo še nekoliko prostorov. Vsi potrebni podatki glede sprejema, hrane, nadzorstva in dnevnega reda se dajejo ustno ali pismeno vsak dan 8-12 dopoldne pri vodstvu na Poljanski cesti št. 22. II. nadstr.

Zaprli so v Gorici 17 letnega L. Valentinciča s Tolminskega, ker je v Tolminu ukradel birikelj Fr. Gabrščeku. Valentincič je sirota brez očeta, mati pa leži v tukajšnji bolnišnici.

Kokoši so ukradli najbrže cigani kmetici Ceciliji Rijavec v ulici Mandria. Škode ima nad 10 kron.

Uhan s kamenčki je našla pred 5 leti neka ženska iz Šlorenca pri Moši. Shranila je uhan, misleč, da ni veliko vreden. Tja dni pa je zopet čistila uhan, in svit kamenčkov se jej je zdel tako lep, da je šla prašat nekoga zlatarja, koliko bi bil uhan vreden. Favedal jej je, da je vreden 100 K. Ko je kmetica to slišala, je nesla uhan hitro na policijo v Gorici.

„Pohabljen“ roka. — Neki 17-letni Ivan Bubnič je hodil po Gorici in okolici beračit; pripovedoval je, da ima eno roko, katero je držal skrito, pohabljeno. V št. Petru mu v neki hiši niso hoteli dati miloščine. To ga je tako razkačilo, da je pozabil, da ima eno roko pohabljeno. Mahal je okoli z obema ter žugal. Sedaj je Bubnič v zaporu, kjer mu ni treba pohabljen roke.

Razno. — Dne 26. t. m. je prišel saški kralj k bob. jezuru, kjer ostane več časa. Tja pride menda tudi naš cesar. — V Malnicu na Koroškem je vse „mirno“. Štrajk delavcev je ponehal. Delavci so dosegli to, da je dobil podjetnik Redlich & Berger podaljšan rok za dve leti. Vsi trgovci in obrtniki so uničeni. Podjetništvo je dobilo pravico, ustanoviti za delavce svoje zaloge za vse potrebnosti. Neka-

teri trgovci, ki so prinesli v Malnico po nekaj tisočakov prihrankov, so imeli sedaj komaj toliko, da so šli iz Malnice domu ali drugam. Večina trgovcev pa in to največ dobro podprtih domačinov, napoveduje konkurz za konkurzum. Pri okr. sodišču v Gor. Beli (Ober-Vellach) so morali uradništvo petkrat pomnožiti, pa še komaj zmagujejo delo in to same napovedi konkurzov. Polom na polom.

V hribih bo letos precej jabolk. — Vojaštvo je že dobilo nove uniforme. Na kapah imajo pero divjega petelina (ruševca) na „šnajd“. — Obotele vojake prevažajo iz Kobarida in Bovca z avtomobilom v voj. bolnišnico.

Napredni možje v Batujah priredé v nedeljo 1. septembra javni ples na prostoru g. Al. Slamiča. Začetek ob 3. uri popoldne. Svira Sokolska godba iz Prvačine.

Če so otroci podvrženi driski,

lahko se takoj pomaga. Treba je samo namesto na vodi, na mleku skuhati otročjo moko „Kufeko“ in posledica tega je, da postane prebavljanje pravilno in nadaljni razvoj otroka popolnoma dovoljen, „Kufeko“ je najboljša hrana, zabranjuje in odstranjuje hitro in gotovo, kakor nobena druga reč, bruhanje, drisko, črevesni katar itd. „Der Säuling“, jako pocelna knjiga, dobiti je brezplačno v prodajalnicah ali pa pri R. Kufeko, Dunaj I.

Trgovske - obrtne in gospodarske vesti.

Krojaški poučni tečaj v Sežani. — Preteklo soboto dopoldne se je zaključil v Sežani krojaški poučni tečaj. Zaključka so se udeležili c. kr. namestniški svetnik A. Rebek, c. kr. okrajni šolski nadzornik M. Kante, župan F. Štolfa s podžupani, sežanski tajnik, tomajski župan A. Pappis in kot zastopnik oskrbnitstva zavoda za pospeševanje obrti tajnik A. Bisnach.

Le ta se je kot zastopnik omenjenega oskrbnitstva zahvalil v imenu predsednika viteza F. Holzerja v prvi vrsti namestniškemu svetniku A. Rebku, potem okrajnemu šolskemu nadzorniku M. Kantetu in županu F. Štolfi pa tudi ostalemu častitemu navzočemu in nenavzočemu osebju za pomoč, da se ta poučni tečaj s tako povoljnim vspehom zaključuje, — pohvalil učitelja — strokovnjaka M. Kunca in povabil prisostovalce, da si ogledajo na mizah ležeče in na stenah višee od navzočih obiskovalcev tečaja izdelane narise in kroje.

Ogledavši si te za namestniškim svetnikom in šolskim nadzornikom so bili vsi prepričani, da so zamogli le vztrajno marljivi učenci v tako kratkem času naučiti se le na podlagi strokovnjaškega pouka.

Kakor je okrajni glavar, počastivši otvoritev 29. julija 1907. očetovsko izpodbujal učence, naj pridno v svojo in splošno korist obiskujejo ta tečaj, tako je na čelu okrajnega glavarstva preteklo soboto kot namestniški svetnik vesel se vidnega vspeha naravnost očaral vse navzoče s svojim krasnim v mili nam materinščini donečim pomenljivim govorom. Omenivši, da nekaj ljudstvo ni gledalo na moderni kraj, na okus, ampak le na trpežno blago, dokazal je, kako vse drugače je sedaj, ko je na željo občinstva razumno prilagodovati kraj stasu. Da se tedaj reši malo obrt iz žrela deželo prepravljajoče velike obrti je treba izobrazbe in obrtnih učilišč v mestih in po deželi. Kakor obstoji klesarsko v Nabrežini in se snuje novo v Gabrovici, naj bi se za posamezne obrti snovala še drugod. Viada je v izobrazbo posameznih dežel vpeljala tudi zavode za pospeševanje obrti, tak v Gorici, ki je pod predsedstvom vit. E. Holzerja priredil v tukajšnjem okraju čevljarski tečaj v Sežani, v Komnu in sedaj zopet krojaški tečaj v Sežani. Prepričan o nepričakovanih vspehih o priliki obrtnih tečajev iz teh izvirajočih razstav, mora biti hvaležen vsem udom omenjenega zavoda, zlasti pa njega predsedniku vitezu E. Holzerju, kateremu izreka največjo zahvalo, jednako izreka zahvalo navzočemu tajniku A. Bisnach-u za zanimanje, pospešitev in ureditvenje poučnega tečaja ter ga prosí, da izroči v imenu vseh pozdrav predsedniku vitezu E. Holzerju in ga obvesti o izrečenih zahvali. Pohvalivši g. M. Kunca kot učitelja veččaka in zahvalivši se mu za plodonosen trud v prosep domače obrti, obrne se tudi do učencev, zahvali se jim za redno obiskovanje tečaja, vztrajnost in marljivost, izpodbuja za bodoče delovanje v prireditve obrtnih razstav — ki naj bodo njemu in celemu Krasu v ponos — ter slednjč razdeli mej nje še zadevna spričevala o obiskovanju tečaja.

Pred odhodom pozdravita prisostovalce učitelj Kunc in Anton Gregoretič v imenu tovarišev-obiskovalcev tečaja.

Tudi vino bo dražje. — Trgovske vesti poročajo, da se letos vino podražuje in to glavno radi tega ker je launjski pridelek, ki je bil po celi državi jako nedostaten, že pošel in je v večini vinorodnih dežel vinska letina slaba. V nekaterih krajih, zlasti na Tirolskem, kaže sicer dobro, v drugih pa vinogradniki ne pridelayo za iastno potrebo. Tudi na Ogrskem bo trgatve nedostatna. Zato zahtevajo vinogradniki že sedaj mnogo višje cene nego lani. Ker kaže pri nas vino dosedaj še vedno dobro, upamo, da si naši kmetovalci dobro opomorejo.

Razgled po svetu.

Dalmatinski in nižjeavstrijski deželni zbor sta sklicana na dan 9. septembra t. l.

Angleški kralj Edvard se hoče sestati v kratkem z ruskim carjem. Sestanek bo najbrže v finskih zalivih.

Maroko. — Širi se govorica, da je bil sultan Abdul Aziz umorjen v svoji palači.

Justična reforma v Mucedoniji je nujno potrebna. Po načrtu Avstrije in Rusije se ima ustanoviti v Solunu kasacijska sodnija pod evropsko kontrolo. Reforma zahteva obnovitev volitev mirovnihi sodnikov, to je da obtoženci pridejo pred sodnike, izišle iz srede ljudstva, itd. Turčija se bo seveda protivila vsakim reformam.

V dunajskem praliskovalnem zaporu je radi umora neki Franc Blecha. On trdi, da je nedolžen in noče biti zaslišan. Že od srede ne je ničesar, ker hoče na ta način prisiliti sodnike, da ga izpuste. V soboto ni tudi nič pil. Samo kadil cel dan in to res s pravo strastjo. Ako zbolí, da mislijo hraniti ga umeten način.

Koliko ljudi umre na dan? — Neki nemški list za geografijo in statistiko je priobčil nastopne zanimive podatke: Na vsaj zemlji živi okolu 1500 milijonov ljudi. Na povprečno življensko dobo se računa 30 let. Vsled tega umre v 30. letih 1500 milijonov, vsak dan 137.000, vsako uro 5700, vsako minuto 95 in vsaki 2 sekundi 3 ljudje.

Mesto Quito. — Glavno mesto južnoameriške republike Ecuador, Quito, je edino mesto na celi zemlji, ki leži točno na ekvatorju. Tukaj izhaja skozi celo leto solnce ob 6. uri zjutraj in zahaja ob 6. uri zvečer.

Zaprli so na Dunaju ponarejalca denarja, Josipa Duhnala. Imel je trgovino z zelenjavo. V zaprti kuhinji je izdeloval denar. Živel je izoborno. Ženo so tudi zaprli. Otrok ima osem. Pri njem so dobili 16 ponarejenih goldinarjev in dober stroj.

Bivša učiteljica sprejme na stanovanje in hrano dve učenki.
Stanovanje se nahaja v bližini „Malega doma“.
Naslov pové upravništvo.

Ženstvo!
Strjenje krvi itd. zdravi:
P. Ziervas, Kalk pri Kolinu št. 244.
Gospa G. v M. piše:
„Daše sredstvo mi je hitro pomagalo.“

Prostorna kmečka hiša
je pod jako ugodnimi pogoji
na prodaj
v Dobravljah.
Natančnejši pogoji se poizvedó pri „Posojilnici in hranilnici“ v Ajdovščini.

Razglas.

Občinskemu zastopu županstva Sovodnje došel je od slavnega deželnega odbora potrjen sklep zgraditi občinski dom.

Proračun znaša 15.000 K, koji je skupno z načrti na upogled v občinski pisarni, kjer se izvajo tudi drugi pogoji.

Stavbeniki, koji se hočejo udeležiti razpisane zgradbe občinskega doma se naprošajo, da določijo tozadevne pismene ponudbe s 5% garancijo, do torka dne 10. septembra dopoldne podpisane županstvu.

Občinski zastop si pridržuje pravico o izbiri poslanih ponudb, brez obveznosti.

Županstvo Sovodnje

dne 22. avgusta 1907.

Župan: L. Baron Bianchi.

Andrej Fajt pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Šus. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške pince, potlice itd.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najboljeje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni veneli. — Mašne knjžice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Mehanična delavnica

I. Potočnik & A. Hügel

GORICA — za vojašnico — GORICA

Telefon št. 71

Koncesionirana inštalaterja za plinove, vodne in električne razsvetljave. Sprejemata oddajo in montiranje parne in gorkovodne kurjave; kompletne oprave kopališč, vodovodov, preskrnjeta posestva, vile in občine z vodo, vodnjaki in sesalkami za vsake smotre in za vsako višočino, postavljata popolno električno razsvetljavo in električne naprave za proizvajanje sile, napeljujeja telefon, telegraf in strelodeve.

V bogati zalogi imata tehnične predmete, kakor železo, kotiovino, med (mesing), svinec in kositerne cevi, armature in priprave za paro, vodo in plinove, vse vrste mineralnih olj, olja za automobile, parne in plinove motorje.

Zastopata tovarne za jeklo: „Pol-dihütte“, St. Pölten; tovarno mehkega železa in livarno jekla, in „Ww. Lutz sinovi“ v Bludencu, t. j. tovarno, ki izdeluje posteklinat (email) počti in izveske.

Izdelujeta in imata v zalogi vsakovrstne predmete in inštalacijske priprave za močne in šibke tokove, pripomočke za inštalaterje. Imata tudi moderno opravljeno delavnico za galvanotehniko, pozlačanje, ponikljevanje in za plastične navdarke. — Mehanična delavnica z motorjevim obratom in s precizijskimi stroji za fino izdelovanje in za različne izdelke, katere se proizvajajo na vrtečih in pooblačilnih strojih. Poprave na vsakovrstnih parnih in plinovitih motorjih se skrbno izvršujejo. — Točna postrežba in zmerne cene. — Načrti, proračuni brezplačno.

Denar prihrani, kdor kupi izdelovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostega in najfinejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogledala, žirna in platno.

Kerševani & Čuk

v Gorici

Stolni trg št. 9 (piazza Duomo)

priporoča svojo

zalogo šivalnih strojev

raznih sistemov

za umetno vezenje (rekamiranje)

Zaloga dvokoles.

Mehanična delavnica konec Raštelja št. 4 sprejema vsako popravo šivalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Šivalne stroje in popravo jamčiva od 5-10 let.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4%, večje, stalno naloženo pa po dogovoru.

Delež so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Fata morgana

se obljube kričeče reklame, o katerih se je marsikateri v svojo lastno škodo že večkrat prepričal. Tede, kupujte le tam kjer ste se prepričali, da dobite za Vaš dober denar tudi pošteno blago, ker lahkomišeln je oni, kdor vraga svoj denar samo v najbolj ceno, ničvredno blago brez vsake trajnosti.

Kdor hoče dobiti zares dobro in trajno blago po primerno nizkih cenah, naj se obrne vedno le na domačo tvrdo

J. ZORNIK — Gorica, Gosposka ulica št. 10

koja si šteje v čast, postreči svoje cenjene odjemalce vedno z blagom najboljše kakovosti.

Tu dobite največjo izber k asnih lišpov za obleke po vsakej ceni, čipke, trakove, svile, pajčolane, pasove, svilene šerpe in čipkaste rute, vezanine, baržune, cvetlice za klobuke, dalje

toiletna mila, dišave, Eau de Cologne, glavničke torbice iz pliša in usnja, žepne rute, nogovice, predpasnike, rokavice cvrtnate in Glače najboljše tvarine;

Zaloga belega in Jaeger perila za gospode, ovratnikov, naramnikov, krasnih ovratnic, kolesarskih jopic, golenic itd.

Došle so že vse zadnje novosti najlepših solnčnikov vsake vrste in cene.

V zalogi se drži vse potrebščine za gg. šivilje in krojače.

Izbira nedosežna!!

Cene brez konkurence!!

+ Gumasto blago +

higijenske, kirurške in tehniške gumaste cevi vseh vrst, povoščeno blago in linolej, kilni pasovi, pasovniki, nogavice za krčne žile in pa

+ vsi predmeti za bolniško postrežbo +

M. Gál

Trst, Corso 4. Gorica, Corso Verdi II.

„Flox“

je fotografski aparat, s katerim brez znanja — vsako lahko fotografira. Z aparatom se napravi slike v velikosti 5x7 cm in stane z elegantno popolno pripravo in navodilom samo

kron 6.

Odpošilja proti povzetju:

H. Weiss,

Dunaj XIV. 13., Sechshauserstrasse 5. 1108.

Hotel „Pri zlati kaplji“

v Solkan pri Gorici

v bližini „Mizarske zadruge“.

Toči izvrstna bela in črna vina, istrski rofošk, kraški teran in pristna bela domača vina. — Žgane in druge opojne pijače več vrst. — Izvrstna kuhinja postreže ob vsakem času z mrzlimi in gorkimi jedili.

Postrežba točna, cene zmerne.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Anton Milost, lastnik.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva

— Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije.

Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da clovek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofolletti jeva pijača iz kine

in železa, najboljši pripomoček pri

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Čujte! Čujte!

Prej 18 K sedaj 7 K

Krasna remontoir-Gloria srebrna ura s 3 močnimi pokrovi, bogato okrašena, dobro deluje 3 leta garancija, pošilja proti povzetju za samo 7 kron

Henrik Weiss — Dunaj XIV. 13.

Sechshauserstr. 5/6.